

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja ce
Swójbny statok,
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosc ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosc da

Njech ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty

Z njebies mana
Njech čí khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw čě! F.

Čerbike njedželske łopjeno

W Budyschinje

4. novembra 1934

Bauhen

22. njedžela po šwjatej Trojizy.

Šil. 3, 17—21.

Čitamy našy tekst, dha nam Ješurowe słowo do myšlow přichitnje: Bój sa mnu. Tak móžesche jenož Ješuž rěčecž, dokeľž bě woprawdže čłowjekam i eksemplarom. Móže to tež Pawoł, kotryž je zyrkej teho Knjesa přichescžěhať? Ale kweťkanza džěšche přiches jeho žiwjenje, kaž ju we žanym čłowškim žiwjenju wjazny njewobkědžbujemy. Najprjedy bjes Khrystuša a potom i nim. Najprjedy jeho najškurowišči přichescžěhať a potom jeho najšwěrnishči šlužobnik. To je to potajnistwo. Jako bě Khrystuž w Pawołowej wutrobje wobndjenje dostať, móžesche japoschtot rjez: Bójce ja mnu. A tak je pola naš tež. Činimy wschitko, šchtož činimy se słowami a skutkami, w mjenje Ješurowym, potom móžemy rjez: Bójce ja mnu.

Na šaložku teksta rěčimy wo dwojakim řhodženju:

1. Wopacžne řhodjenje. To je řhodjenje na semi.
2. Prawe řhodjenje. To je řhodjenje w njebjěch.

Šich wjele řhodži, wot kotrychž šym wam hušto prajiť, něťk pak tež i płacžom praju, čzi njepřichecželjo teho řschiza Khrystušoweho, kotrychž kónz je šatamanstwo, kotrymž je brjuch sa Boha, a jich čžescž budže ř hańbje, kolsiž řebi na šemške wězny myšla. Šaj, je dha řhodjenje na semi wopacžne? Njeje šemja wschitkich macž, njejšym wěščzi na njej? Njech čłowjekajo tež po wodže a w powěšije jěšdža, dha řu tam tola njewěščzi. Po našchim měńjenju řo tam wjele wjazny njeshožow štanje hacž na semi. Šemja měni řerje se čłowjekom. Šdnž řo ř řjedzišćežu čłowškeje namozny njeshćini, hdnž řo wot čłowjekow a ludow njewužitnje njewužywa, je domišna, w kotrejž móže čłowjek šbožowny byčž. Pošćiczi jemu wschitko, šchtož ř sežiwjenju řreba. W našćežu řo nanajřeńšcho wupřišči, w lěčžu a našymu jemu řwój wu-

nošćk da a tež w šymje jeho je řwojej řražnosćžu šwěřeli. Štrach wschak wobšteji. Šemja čłowjeka wobkuffa. Čłowjek počnje přichijomnosćž lubowacž. Špřta řebi řiwjenje tak lohko hacž je jenož móžno řčiničž. Šemu řo na šemi wubjernje lubi. W šemi paradis widži. Nicžo na njej njeřaruje. Šakřdli řo na njej kaž sa wěčnosćž. Njewopomni, řo njeje nicžo druhe hacž hōšč a podružnik, řiž tu řaneho wobštajneho města nima, ale řiž ma to přichihodne pytačž. Njespōšnaje wěrnosćž, kotraž je we řlowach řerluscherja wuprajena: Ja i hōščom řym na řwěčže, w nim nimam wošćaćža, tu bydlu w brašćnej hěčže, mój dom řu njebjěka. Šsmjercž wschědnje na mnje ľaka; hđžež wěčnje woštanu, mje Boža hnada čžaka we šbožnym řwjatoku. Še řerje a pije řerje a je dobreje myšle, ma wjele řubla nahromadženeho na wjele ľet kaž bohainy bur. Wlahuje a pleńćzi řwoje čželo nanajřepje. Šsebi najřepšche popřehje. Řieknje: Šchtož čłowjek i hubu přecž doštanje, to ma. To řu materialištojo. Šenož macžišnje płacžicž řadža. Do ducha nicžo njedžerža. A tola Ješuž praji: Čłowjek njeje wot řhlěba řameho řiwy, ale wot řoždeho řłowa, kotrejž přiches Boži ert wuńdže. A dale: Šchto pomha čłowjekej, hdn by řunje řžly řwět dobnł a wschak na řwojej dušči řchřodowať, abo šchto móže čłowjek ř wumōženju řwojeje dušče řacž? Kotrymž je brjuch sa Boha a jich čžescž, budže ř hańbje. Maja sa prawo, i čželom čžiničž, šchtož řo jim špodoba. Pawoł piša: Njewěščže, řo je wasche čželo řempl řwjateho ducha, řiž je we wař, kotrehož macže wot Boha a njejšćže řami řwoji? Šče droho řupjeni. Dha čžescže Boha na waschim čžele a na waschim duchu, kotrajž řtaj Božej. To řu njepřichecželjo řschiza Khrystušoweho. Šhubja řo čžicže we řwojim šemškim řhodženju. Maja w nim řwoje špořojenje. Šchto řrebaia Nazarińškeho a šnamjo, na kotrymž jeho řoždy pōšnaje, řschiz? Khrystuž pytašche řhorň, jich čžyřche wušřrowicž. Čzi pak

maja so sa strownych a menja, so njemóža ženje skhoriciz. Čzohodla lěkarja? Njehadza na njeho ani dopomnjeni bycz, Khrystuf bē pschichoł hrěšnikow t pokucze wołacz. Na kšizju dokonjesche skutk wumóženja hrěšnika. Ale telko je tajkich, kotřiz hrěch přēja a jón sa něšto wumyšlene dzerža. Šhto móht jim kšiznošcher bycz? Esu njepšheczeljo kšizja Khrystufoweho. Ale njehamy sapomnicz, so je jich kónz satamanstwo. To je pschezo kónz hordnych. Eswoju móž pschewyžoło waža. Jenož t placzom móže japoschtol wo nich rēczech, niz jenož tehodla, dokelz žami do žwojeho skazjenja bēža, ale tež, dokelz druhim sly pschiklad dawaja a jich žobu do njelboža sczahnju. Tajki njelbožowny cžlowjek móže wjele cžlowjekow njelbožownych sczinicz. Žich khodjenje je wopacžne a dyrbjalo naž wottraschicž.

2. Nasche měščzanske prawo je w njebjekach. To je prawe khodjenje. Dha budža nam džeczi kwěta snapšhecziwicž: S tym pokasacze, so scze njepolěpschomni idealistjo. Džecze se šandželitymaj woczomaj psches kwět. Scze konaczkojo. Žizom to je dopokasma došč, so t wami wobkhadžecz njemóžemy. S wami so njehodzi licžicž. Scze zusbnižy na semi, na kotrejž je tola tak rjenje, na kotrejž móžemy tak derje žiwi bycz. Haj to stej wšchelakej nahladaž. Ženi steja t wobemaj nohomaj twjerdže na semi. Drusy pntaja, šhtož horjekach je, hdžež Khrystuf je. Chžemy po Jesufowym kłowje žiwi bycz: Pntajcže najprjedy Bože kralestwo a jeho prawdošč, dha budže wam to wšhitko pschidate. Nasche měščzanske prawo je w njebjekach. Derje wěmy, so žmy hiščcže na semi, so žmy žlabi, hrěšni cžlowjekjo a so nam jejne njedostatki pschezo sažo cžežkoty cžinja. Ale pntijemy, so semja nascha prawa domišna njeje, so je ta wjele bóle horčach we kwětle. Ssebi žadamy po njej. Nadžijamy so, so budžemy ju dozpicž a domach pola teho Knješa, kotryž je t prawizy Wótza powyščeny, kotryž je kłowa rēcžal: Wótčže, chzu, so bychu cži pola mje byli, kotrychž žy mi dał, so bychu moju kražnoscz widželi, kotruž žy mi dał. Du tam, so bych wam to město pschihotował. Haj lubowani, t temu žmy stworjeni. To je nasche powołanje. Žich je wjele, kotřiz žy prijedy naž šchli. To žy martrarjo, kotřiz žy dobre žymjo byli, kotřiz tež psches najwjetšche cžwile, t korymž jich njepšheczeljo kšizja Khrystufoweho cžwilowachu, wot žwojeho saměra njewotstupichu, ale tež martrarjo wulkich cžajow, kaž na pschiklad reformaziskeho cžaja; žy tón žamy pucz šchli. Tež cži, kotřiz žy žwoje žiwjenje wobkhowali, hacžrunjež mējachu wšchelle domachpntanja pscheczēpicž, tež naš Luther, so nježy psches žyly kwět, kiž bē polny njepšheczelow, mylicž dali. A martrarjo dožahaja hacž do dženniškeho cžaja. Šhto ma někotry, kotrehož khodjenje je w njebjekach, wot slych cžlowjekow wustacz. Ale dzerža žwojemu Bohu a Knješej kwěru. Njewotstupja wot puczja, po kotrymž maja khodžicž. Nježy so ženje hiščcže, lubny cžitarjo, na Abrahama mowej poklušnoscz t natwarit? Žada žebi Bóh wot tebe to najcžežšche, tu maš jeneho, na kotrymž widžiš, kač móžesch to šnjeicž. Nježy ženje, hdž je žebi Bóh wot tebe scžerpliwoscz žadał, na Mojsaša hladał, na teho muža, kiž mējesch želesnu wolu? Njeje tebe David se žwojim modleščim duchom jahaužil, hdž bēšche žuchi kaž wužušchena semja a žane kłowo modlitwy wot twojich hubow pschicž njehašche? A Žiob se žwojim cžichim, pobožnym podcžijnjenjom bē tebi t pschikladom muža, kotryž wšhitko t Božeje ruki wojmje. Šchžēpan móže tebi pokasacz, kač mamy napokledč dušču do ruki žwojeho Boha porucžicž. Ale niz jenož pižmo tebi tajke pschikladny psched wocz t staja. Maš je cžisčže we

blisčoscz. Twoja macž je ducha pokornoscz a modlitwy do tebe plodžila. Nan je tebi t pobožnym, bohobožnym khodženjom pucz pokasał. Starý cžeščizny wučer je tebe t žorku wjedł, kiž ma žiwu wodu, po kotrejž so cžlowjekej wjazy picž njeha. Dobry pscheczal žnadž cži pschezo sažo nowu khrobloscz dawa te khodženju w njebjekach. Khrobly kwěd wěrnoscz, kiž wěrnoscz hacž do pokledka šastupuje. Derje temu, kotryž ma tajku žyly kwědow wołoko žebje abo jich pnta. Woni tu žy, ale chžedža spóšnaczi bycz. Maja měščzanske prawo w njebjekach. Móža riez: Wójcže sa nami a hladačže na tny, kiž tak khodža, jako naž macže sa esempel. Šhto chžy na wopacžnym puczju wostacz? Njehamy na prawy pucz, na kotrymž so wěcžne kwětlo kwēczi a kotryž do njebjek wjedže? Šamjen!

Moja biblija

Tuž tak dha njeh ta Biblija,
To žwiate kłowo Bože,
Mi pschezo luba wostawa!
Ta jenicžy wšchaf móže
Tón cžemny doł mi roškwětlicž,
So móžu troščitnje domoj hič
A tom lubom' Wumožnikaj.

Ž. M.

Serbja psched wjednikom Hitlerom w Nürnbergu.

Šhtwórtk dopoldnja w 12 hodž. pschicžeri dołhi spěšnik na dwórniščžo w Nürnbergu. Pschiwješy tyžazy brunokochlakow a naž cžrijódžicžku Serbow a Hornjožucžjanow. Knjes Kaplanek naž powita a pschepoda naž jenemu t wódžerjom. Tutón domjedže naž do Ludoweho hoščženja na naměstnje „Sternplatz“, šhtwórcž hodžiny wot dwórniščžeja. Někotre w narodnej drascže tu hižo wobjedowachu. Tu rēcšche: „Pokluš žebi žam!“ To wšchaf nam Serbam njebē cžežko. Njedolho a jena po drugej polny taler na blido nježesch! Wšchēm nam derje seklodža. Do žyteje wole nažcženych šastachu wócžka palecz; sapomnichu, so tutu nóz njebēchu špale. Roshladachmy so tu troščtu. Wotom wódžesch naž wódžer do nam pschipošasaneje hospody.

Bože kłoncžko žmudžesch, elektrika bē pschepjelnjena, tuž, pēšchi žnano $\frac{3}{4}$ hodžin hacž t wotynjenemu kónzej. Pschedžnda, knjes Pilz-Drježdžanski stupa do hoščženja, so praschecz, šhto dale. My wostachmy stej we kłoncžku a cžachachmy, žnano $\frac{3}{4}$ hodžiny. Škóncžnje pschinježy nam wón powješcz, so njeje móžno, sa naž tu hospodu namafacz. Tuž wrócžo t dwórniščžu na městno, hdžej hospody rosdželuja. Tu bē nětk dobra rada droha; bē to někat šepžane. Sa mužow wšchaf bē rum w lěhwje, ale my wbohe žony njewjedžachmy hdže. Wódžer wjedžesch naž do hoščženja: „Sängerhalle“ na hažy: „Sammelsteinerweg“. Tu móžachmy so poknydnyč a mējachmy tšechu wysche so. Pilnje sa naž hospodu pntachu; my žobu pntachmy a wječor žnano w 11 hodž. wjedžachmy, hdže přenju nóz špinkamy a teho bēchmy wježoše. My žony bēchmy pola pēknych ludži na konopejach a we ložach tu a tam rospróschene.

Pjatk rano wot 8—9 hodžin bē žnědanje sažo w „Ludowym hoščženju“. Rosch žaktow stejesch na blidže; sa kóždu bēšchtej dwē wotlicženej. Wot marmelady tu stejesch, pódla talerki a žicžki. Móžachmy žebi t boła do žyteje wole poklušicž. Šchalki tu tež stejachu. We wulkim cžworje bē kofej, pódla kofejowe šanki. Tute žebi napjelnichmy a podach-

my šo t blidu, hdžež šo nam najlěpje spodobasche. Kofej a marmelada derje šłodžeschtej. Po šnědanju šalki wróczo šnoschachmy, blido wótrjedmy, a tak bě to kóžde ranje. Mužojó běchu šnano $\frac{5}{4}$ hodžin wot naš šwonka města w lěhwje, a tu šwoje šnědanje dostachu. L.

(Pšichodnje dale.)

Wošwojeczenje

45. narodninow tow. „Čžornobóh“.

Jene š naschich najwusnamnych ewangelskich towarštwow, kiž lětdžekatti dolho hižo pilnje a njespróznje ša šđerzenje a dowušpołnjenje nascheje šwojorasneje kultury džěla, je tow. „Čžornobóh“ w Drježdžanach. Wšchě ludowe pokladny, wošebje ew. šakškeje Lužizy šběha tute towarštwo š morja šabycza a tak wukhowa mnoho, šchtož bě šo mjes ewangelskimi Sserbami po čžakšu šhubiko, hdnž běchu narodne stroje wušlestawšchi pšehschli t wšchědnym draštam měšchczankow. Esobotu 6. winowza bě šakžo jedny pšchihódnny džěń, hdžež šo Němzam a Sserbam šjewjachu drašty, kiž jenož pšchi wjetšich šwjedženjach w lubej Lužizy hišchcze t čžesczi pšchińdu. Na tutym šwjedženju běchu tež šastupjeni Sserbja a Sserbowki š Lužizy, haj šamo lužišy Němzy, kiž chyžu tudny mjes Drježdžanskimi Sserbami něšchto hodžinkow pšchebnywacz. Hižo do wječžorneho porjada šo pilnje rejowasche. Po džewjeczich, hdnž bě šo žurta pjelnika, postrowi wutrobnje wšchěch pšchitomnych něčžišchi pšchědšynda tow. knjes wuměštki moleš Kowar. Po jeho rěczi šstupi na jewišchcžo džewjeczłětna Sserbowka Šilžta Šchewwez, kotraž w šwjedženškich strojach ew. Sserbow pěknje a běžnje pšchědnješe bašěń Handrija Šejlerja. „Wěšch ty tón kraj, hdžež šlěborni šo Šchprewja?“ Je to jena š tych džěczi, kotrymž šerbšy staršchi šerbštu rěč šobu do kolebki položichu, šo bychu niz jenož po mjenje, ale tež po šlowje šerbške byle. Tajkich džěczi je w Drježdžanach hišchcze wjaz. Hdnž bě šo šawěšch roscžahnyš, šjewi šo pšchihladowarjam lubošny wobras, kotwokoło roswiteje šhorhoje, kotraž hižo na dwazeczi lět tow. škuzi. Tu štejachu Sserbja w šwěrije t šerbškim barbam a domowinje a wošebje žony a knježny we wšchěch móžnych jednotliwych draštach. Hornjej Lužizy šo blyšchcžo, dawachu tutemu přěnjemu wobrazu wošebity ras. Šajimawje rosloži pšchědšynda tow. šmyšš tutnych džělow šerbškeje šhorhoje. Wošebje rosjažni našchim lubym němškim pšcheczělam, šo my Sserbja šo poprawom Šorben mjenujemy a tež šwoje wošebite barby mamy. Našchu narodnu barbu wobšpěwa tak rjenje jedny š našchich pěšnjeryow: Módra čžerwjena a běla, haj to krašna barba je; tež běla žarowanška barba Sserbow rošesnawa šo wot barbow druhich ludow. Tež špomina šo na šerbšku kónu, kiž šhorhoj nješe. Š tym bě jažne prajene, šo mamy tež my šwoje wošebitoscže. Wjazore šobuštanw, kiž běchu šo wošebje wušnamili w nastupanju šhorhoje, buchú wot towarštwu wušnamjene. Tež šastupješ šwjajška Volkstum und Heimat pšchishamšny šo šbožopšcheczam a pšchepoda wšchelakim šobuštawam čžestne wušnamjenja. Kral. hudžbny direktor Krawž bě tón jenicžki wošlawjeńz tow., pšchetož wón je tón pošledni žiwy šobuštanw, šalóžeryow „Čžornoboha“. Potom šahra němški kapala pod wjedništwom čžěštho dirigenta Gustava Šolanštho kwěczel šerbškich špěwow. Dirigentej ma šo džakowacz, šo tute Sserbam lube špěwčžki tak melodišy a njesšepšane šo poškicžichu. Šudžby šlědowachu wobras š kraja šerbškich bajkow, kiž je šwědomliwje našch němški pšcheczěl a lubowar šerbškeje kultury knjes v. Schulenburg hromadžil. Kaš rjenje wšcho šarjadowane bě,

špóšna šo š wobrasa, hdžež lutk žnježarjam tykanž a piwo dari. Dofelž dyrbjachu kromu tykanža njewobšchodženu wostajicž, wurěšachu šej šriedžny džěl tykanža a wupichu š pomožu šlomy š karana te drohe piwo, kotrež nješmědžachu š karana woptacz. Wobšchudženy lutk š kišakšm mjeswoczom šo šhubi. Šslědowazy wobras pšchinješe tohorunja pošakšš š burškich bajow. Pšchipołdniza šo burowzy šjewi, kotraž bě pšchipołdnju na polu wostala. Še štróželemi šo ššchafena, rospowěda pšchipołdnizy, kaš šo leń džěla. Tutu rólú je ta burowka jara derje došonjaka. Bohužel bě ta pšchipołdniza bóle na šmjercž, hacž na to, šchtož po prawom byčž dyrbjesche, podobna. Měrcžin Kowar ju we wobrasu lěpje pšchinješe. Tola to nješmě byčž poroš. — Žiwy wobras pšchěštaji šženu, hdžež wodny muž po žonu pšchindže, kotraž bě kemschi šchla. Ša to je šo tež wječžil, šo je wšchěm šwojim džěczom šchiju šwinyl. Tutón wobras bě jara hnujazy. Napošledku bě hišchcze widžecž, kaš pilne lutki t burowzy pšchindú šštwu rje-džicž. Po džěšacžich, hdnž bě burowka njedošonjane džělo ležo wostajiwšchi do kóža šchla, šo šjewichu. Pšcheklepany bur, kiž na šosje ležo špjazeho hrajesche, bu wot lutkow šlepjeny, hdnž runje jich pilnemu dělanju pšchihladowasche. Ša šwoju wczipnošcž dosta š kóšchczom puški a lutki wjaz nješchindú pomhacz. To bě hórke nashonjenje. — Š pšchikšeskom mytowasche šo džělo tny, kiž běchu ša dobre poradženje tutnych pšchěštajenyow ššutkowali. Šsu to na přěnim měštnje knjes Lašar a knjes Kowar, přěni, dofelž je žyšej wězy šmyšš daš a druži, dofelž je t temu pšchinoschował, šo šo wšcho derje šarjaduje, tež je t temu pšchihodžaze kulišy ryšował. Wutrobnje pak ma šo džakowacz hrajerjam, kiž šu šo prózowali, šo šo wšcho derje poradži. Šswjedžen bě derje wopytany, mjes wušnamjenny mi hošczemi běchu t. dwórški radžicžel Kencž-Kamjenški, župny wjedniš Hoffmann a našch waženy knjes krajan Womczerk š Budyšchina je šwojej knježnu džowku. Tuž dale po hešlu „Čžornoboha“: Tracz dyrbi Sserbštwo šawoštacz! kaš to tak rjenje knjes referendar Žyž w mjenje Domowiny wupraji. Š. Th. Š.

Njesapomńcže na študowazy dorost!

Pšchěd šchtyri lětami je šerbški lud po proštwje Towarštwu pomožny ša študowazy Sserbow pěknny pjenjes nahromadžil. Š tym je mnohim mlódnym Sserbam a jich staršchim š wulkeje nušy wupomhaš, šo bu jim šmóžnjene dale študowacz. Nětko pak šu tele pjenješy pšchetryebane a šo hašle po někotrych lětach š wotplaczowanjom po něčžim wrócza.

Tuž prošny džěňša šnowa ša našchich študowazy.

Wšchitzy wěšcže, kaš nušni nam šu wučženi ludžo, a šo jich hižo dolho došcž nimamy. Mnohe šerbške wošady šu tutoho njedošatka dla pšcheněmcžene. Tež džěňša šu něotre šerbške šary wošyroczene, a šoro žaneje ludoweje šchule wjaz nimamy, hdžež bychu wšchitzy wučžerjo šerbški móhli; pola mnohich šchulow pak je wjazny němškich hacž šerbškich wučžerjow.

Pšchicžinow, šo došcž wučženy ch ludži, wošebje duchownych a wučžerjow nimamy, je mnoho. Njemóžemy a njechamny tež je tu wšchě rospominacz, wošebje niz tehodla, dofelž wšchě njemóžemy wotštronicž. Pšcheczšwo jenej pak móžemy šapšchimnyčž: to je ta, šo nimamy došcž šamožitych šwóžbow, kotrež bychu móhše šwojim wobdarjenny šynam dacž študowacz še šwojich šrědkow. Tehodla mamy š radošcžu witacz, hdnž šo mjenje šamožite šwóžby šmuža a š dowěru na Božu pomoz šwojeho wobdarjěneho šyna na šchulu ščělu, šo by

jónu swojemu ludej služil, a tehodla by naša pschibitšnosć byla, tutym herbstim swójbam jich wulke wopory sa swój lud wolóžic, a hdyž jich brédki njedobahaju, jim pomhac s našej sčerpátku. Tak bychmy tež ras něšto sa naše herbstwo činili a so ras se skutkom dżakowni pokasali sa Božu dobrotu, kotruž wschédnje wužiwanu, hdyž móžemy se našimi lubnymi w domje, se kušodami we wšy, s pscheczelemi w kraju so herbsti rosmotwjecz. Njepofoji naš wožebje herbsti Boža služba, a njesnajemy wschitzy radošne pschekwapjenje, hdyž pschi njewocżatowanej skadnosći herbsti słowo w swjatocznej rěczy saklinczi, so rjetnjemy kaž tamni ludžo w Jerusaleme na přenjej swjatownikžy: Kač dha, so my klyšchimy kóždy swoju rěč, w kotrejž smy so narodžili! (Zap. skutki 2, 8.).

Tole wscho pak je s njedostatkom wučženyh ludži wohrožene. Njehamny-li jo šhubic, mamy so wo našy wučženy dorost, wo herbstich studowazyh staracž a jich lěpje, hacž dotal podpjeracž. Nasa je wulka. Pomoz njech je wjetšča!

Hdyž je nětko w tutnyh dnjach naša luba Domowina, swjast herbstich towarštwow, swoje mozy a swoju dobru organizaciju do služby s podpjerje potrebnych studowazyh stajiwšchi, swojim dowěrnikam porucžila, sa herbstich studowazyh hromadžic, a Sserbow w Sserbskich Nowinach prošyla wo dary, waž nětko tež Towarštwu Pomozny nutrnje prošy: Pschihotujcže hebi sa tutón wulžy wažny narodny skutk pjenježny dar! Pomhajcže s nim twaricž herbstwo a swěšćicž jeho tracže. Pomhamy hebi w bratrowskej lubosći žami, žmemy so tež Božeje pomozny nadžecz. Wón žohnuj dary a daricželow!

Hłód.

W lěcže 1933 wumrě jich na semi 2 400 000 hlódu. We tutnyh dnjach šhonichmy, so je jich lěžka w Rhinje hižo 2 milionaj čłowjekow hlódu wumrělo a so tam 100 000 000 we 14 provincach w žmjertnym strasche, so hlódu wumru. A se Ssowjetruskeje klyšchimy, so je wona hlód žobu do služby swojeho mordarštwu wšaka. — Chžesč hišcže wjazy wježecz? Njeje to hróšbneho došč? Njedyrbimy to wschitzy s wutrobu dżakowni hycž?

Biblija do domu!

Hdžež njeje w domje Biblija,
Kač trudnje tam so hlada!
Tam šy duch lohko bydlo ma,
Tam kóžda duscha trada
Trošcht, žwětko,, kiž nam Biblija,
To je: to słowo Bože, da
We wschitkich podendženjach.

P. M.

Zyrkej a stat.

Němska Evangelsta Zyrkej je swój swontowny twar do-
twarika. Ministerialdirektor Jäger je jemu dowěrjeny hamt
tuteho swontowneho sarjadowarja zyrkwe sažo němskemu
biskopej pschepodač. Tutón je jón pschijač a je po namjecže
ministerialneho direktora powołač „radu biskopow“. S tu-
tej ma němski biskop nětk sapočžany skutk dodokonecž a zyrkej
tač wječ, so to se žohnowanjom žykemu ludej a krajej. Do
tuteje „radu biskopow“ žluscha tež sakski biskop Coch.

Sakski biskop Coch je sa reformazijski žwjedžen namo-
wjenje na wschě stawy swojeje evangelsteje krajneje zyrkwe
wosjewič. Wón namotwja w nim wschě stawy zyrkwe žple-
mu wóžnemu krajej a žykemu žwětej pokasacž, so naša kraj-
na zyrkej w ródnyh kraju reformazije steji stajnje w kšesčiči-
janskej wěrje a žwěru sa wjednika a so hlubočo w ludu ko-
rjeni. Wona ma wusnacže, kotrejž ničtón nještščažy: Khr-
stuž, Ssyn žiweho Boha, bédžer, Šbóžnik, Wumóžnik! Wona
ma to p ó ž e l s t w o: Nuts do luda, so bnyhu wschitzy jene
byli! Wona ma to h e ž k o: We wěrje wóžow doprédka!
Wona ma tón jedyn wóttynjeny kónž: Němsku
evangelstu ludowu zyrkej, kotruž je hižo Luther chžyč! Wona
ma to m o d l e n j e: O Knježe, pomhaj! Knježe, daj so
wschemu derje radžicž.

Sa 400lětny jubilej Biblije, kotruž so tež wožebje
dženža s wožebitymi wuhotowanjemi žwjecži, buch wudate
wschelake knihe a knižki, wobrašy a wobraški a tež nowa rja-
na plaketa, kotruž móžesč hebi pschitynycž. Šchtóž něšto
tajkeho pyta, namaka jo w Budyšchinje abo druhdže a dosta-
nje jo tež pola swojeho fararja. Pschi tym nochžemy sapom-
ničž herbstu knihu wo Lutheru, kotruž je Sserbske knihowne
towarštwu wudačo. Wona nam rjenje a nadrobne psiche wo
tym, kač je naš reformator dželáč a wojowač, kač je Bibli-
ju pscheložowač.

Wschelake s blisča a daloka.

W **Drježdžanach** mějesche 14. oktobra Sakste Słowne Bi-
bliske Towarštwu swój tulětny ižed. Wono je w šandženyh
lěcže 10 000 Biblijow darmo pacžerškim džeczom darilo. 121
lět wono nětk wobšteji. Sa tutón čžas je wono roščeriko
1 600 000 Biblijow a 800 000 Nownych Testamentow. Dróbn-
šcheho s jeho dželča pschi skadnosći podamy.

W **Awstrijskej** pschibnywa evangelste hibanje pschezo hišc-
cže. To je byčo s pschicžinu, so je Evangelsti nowinarški
swjast sa Awstriju šažožil wožebite zyrkwinske kopjeno, kotrejž
chže tym, kiž s katolsteje zyrkwe pschitadžeja, žlužicž. „Der
Protestant“ rěka tute nowe kopjeno. Wono nabu sa krotki
čžas 16 000 wotebčarjow. Sa tutnyh „mlódyh“ Evangelstich
bč tež a je tež šberka, kotraž němske Biblije, spěwarške, modle-
ške a podobne tež w našich wožadach hromadži.

W **Mexiku** je w šacže Sonora wšchnosć Bože služby
w jenyh protestantiskim a w šchtrjoch katolstich Božich do-
mach šakasaka a Bože domy sa štat wužwojika.

Na pucž.

„Sapocžcže s jenicžkim psalmom, haj s jenej šchucžku je-
neho psalma, so bnyšcže so s nej swucžowali. Ty žy daloko
došč dozpič, hdyž bu čži wob džen abo tež wob tndžen jenicž-
ka šchucžka tač žiwa, so ty šacžuwajš dychanje tnyh w nej
wobšamčnyh myšlow.“
Dr. Martin Luther.

Wistowanje.

Kni. V. a k. S. w D.: Džiwajo na pschicžinu, šamotwče,
prošču, so předy njewosjewichmy. Redaktor.

Sa 24. po Tr. B. . . r w B. — Sa 25. po Tr; (Pofutny
džen) K. w K. — Sa Ssmjertnu njedželu postaji k. w f. S.